

Direktiv om arrangemang av avelsgranskning av beteende

Godkända av Finska Kennelklubben 12.12.2019.

Gäller från 1.1.2020.

Detta dokument är en översättning av den finskspråkiga texten [Kennelliiton jalostustarkastuksen järjestämishje](#). Vid oklara fall gäller den finska versionen.

1. Allmänt

Åtgärder och andra frågor som berör arrangemang har både utarbetats och skrivits så att en avelsgranskning av beteende är så reproducerbar som möjligt från granskning till granskning. Direktiven om arrangemang har utarbetats för att iakttas av avelsgranskare och ansvariga funktionärer auktoriserade av Finska Kennelklubben samt av arrangörer av granskningar. Avelsgranskaren av beteende, ansvariga funktionären och granskningens arrangör ansvarar för att direktiven om arrangemang följs på granskningsplatsen.

2 Rätt att delta

I avelsgranskningen kan delta hundar som uppfyller kraven i direktiven om Kennelklubbens avelsgranskning av beteende.

3 Arrangör

Avelsgranskning av beteende kan arrangeras av specialklubb, rasförening eller rasklubb. Arrangören är skyldig att iakttä direktiven som getts om avelsgranskningar av beteende. Raser som arrangören kan ta in för bedömning på evenemanget är de som har idealprofiler godkända av Kennelklubben. Raser, som har idealprofiler godkända av Kennelklubben, bedöms officiellt, varvid hundens resultat kan publiceras i Kennelklubbens avelsdatabas.

Klubbar eller föreningar som representerar olika raser kan arrangera avelsgranskningen tillsammans. Då ansvarar dessa i samförstånd om evenemangets arrangemang. Uppgifter om evenemanget och dess funktionärer bör tillställas Kennelklubben 30 dygn före granskningen.

4 Funktionärer

Funktionärer vid en avelsgranskning av beteende är de personer som anges i Kennelklubbens direktiv om avelsgranskningar och Kennelklubbens direktiv om utbildning av funktionärer för avelsgranskningar av beteende; avelsgranskare av beteende, ansvarig funktionär samt assistenter.

Utöver två avelsgranskare och den ansvariga funktionären behövs även assistenter vid granskningen. Assisterande personer har utsetts av arrangören. De tjänstgör och har förmåga att tjänstgöra under hela granskningsdagen enligt de anvisningar som ges av den ansvariga funktionären. Tillräckligt många assisterande personer bör finnas för att sköta samtliga uppgifter i punkt 3.2.4. Arrangören ska se till att det vid behov finns tillgängliga ersättare för de som assisterar.

I granskningen bör finnas minst en utsedd representant av föreningen för rasen som granskas. Hen har i uppgift att efter bedömningen av varje enskild hund jämföra hundens omdömen med rasens idealprofil

samt fastställa och publicera hundens resultat. Föreningens representant/representanter får inte vara jäviga för sina uppdrag.

Ifall rasföreningen beslutar att utse en person, som inte har auktoriserats som avelsgranskare av Kennelklubben, att tjänstgöra som den andra avelsgranskaren, bör detta meddelas till den auktoriserade avelsgranskaren minst 14 dygn före granskningen.

4.1 Funktionärernas ansvar och skyldigheter

4.1.1 Auktoriserad avelsgranskare av beteende

- godkänner banan och platsen för avelsgranskning av beteende
- beaktar uppgifterna om hunden i blanketten med förhandsuppgifter före bedömningen inleds
- antecknar avelsgranskningens omdömen enligt direktiv
- bedömningar som görs av två auktoriserade avelsgranskare är kollegiala
- om den ena avelsgranskaren har utsetts av rasföreningen men har inte auktoriserats av Kennelklubben, genomförs bedömningen kollegialt men den auktoriserade granskaren ansvarar för bedömningen som gjorts

4.1.2 Avelsgranskaren som utsetts av rasföreningen

- är medlem i Kennelklubben
- är i myndig ålder
- är till sina fysiska egenskaper och sin samarbetsförmåga lämplig för uppdraget
- har tillräcklig hundvana för att iaktta hundarnas reaktioner och kroppsspråk
- tar del av direktiven om genomförande av avelsgranskningar samt bedömningsblanketten före granskningen
- ifall flera raser deltar i avelsgranskningen, kan varje rasförening utse en egen granskare för sin ras
- om den ena avelsgranskaren har utsetts av rasföreningen men har inte auktoriserats av Kennelklubben, genomförs bedömningen kollegialt men den auktoriserade granskaren ansvarar för bedömningen som gjorts

4.1.3 Ansvarig funktionär

- endast en person auktoriserad av Kennelklubben kan tjänstgöra som ansvarig funktionär
- är närvarande under hela avelsgranskningens gång
- säkerställer att avelsgranskningen arrangeras enligt direktiv och att nödvändig utrustning samt tillräcklig många assistenter finns på plats
- behärskar alla uppgifter som tillhör assistenterna och introducerar övriga assistenter i deras uppgifter på plats
- ansvarar för byggandet av banan
- tjänstgör som den assistent som hanterar hunden i moment 1 (möte med människa) och 2 (hantering) i avelsgranskning av beteende
- handleder arrangören i evenemangets arrangemang

4.1.4 Assistenterna

- har utsetts av arrangören och handlar enligt instruktioner som getts av den ansvariga funktionären
- sätter sig in i granskningens gång och direktiven före granskningsdagen
- personerna bör klara sig fysiskt av uppgifterna de blir tilldelade
- personerna bör vara på plats den tidpunkt som angetts av den ansvariga funktionären för att bli inskolade i sina uppdrag innan bedömningen av den första hunden inleds

- assisterar i följande uppgifter:
  - insamling av förhandsinformation om hundarna
  - granskning av hundarnas id-märkningar
  - kastar bollen, gör ljud samt assisterar i folkskaran (här behövs minst sex personer)
  - handledning av publik och hundförare
  - tjänstgör som förare av den främmande hunden
  - assistenten bör vara "främmande" för hunden som granskas (inte ägare, skötare eller uppfödare)

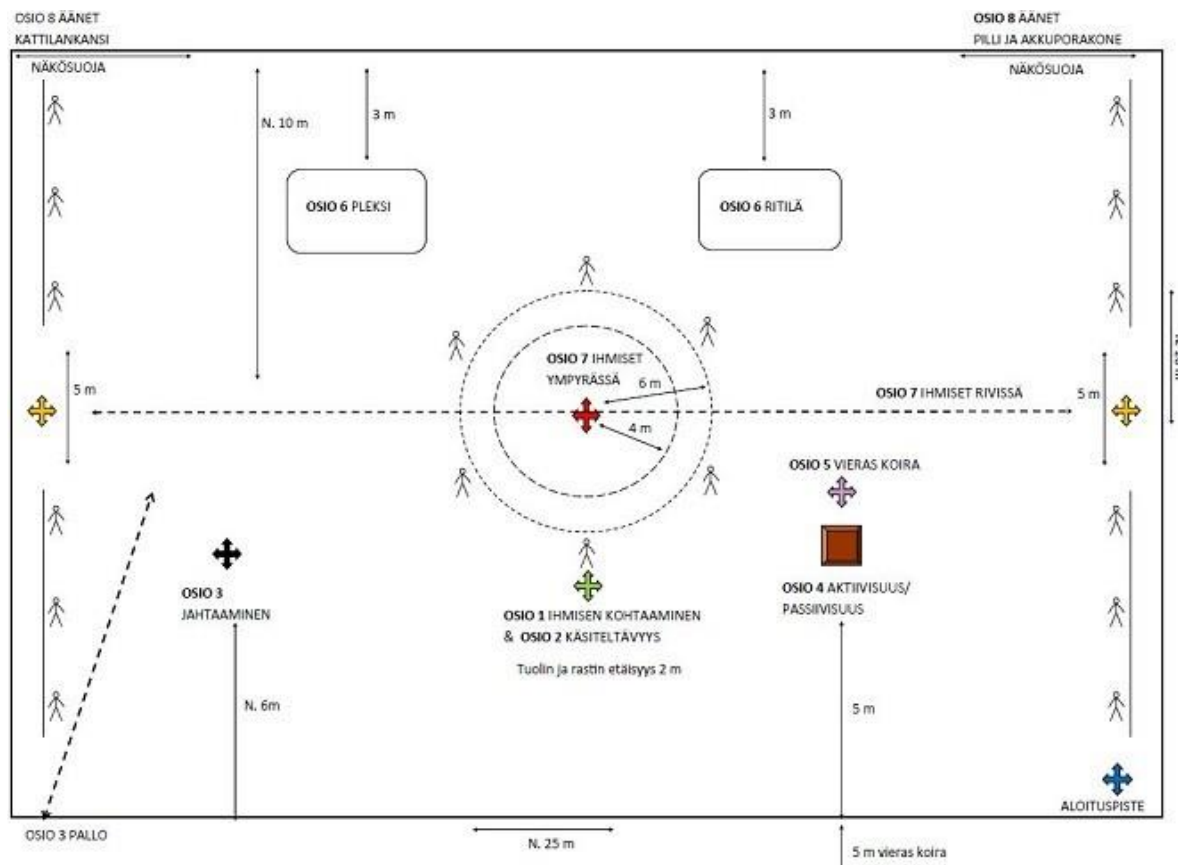
4.1.5 Rasföreningens handläggare av granskningsresultat

- ansvarar för att rasens officiella idealprofil finns tillgänglig på granskningsplatsen och kan betraktas av deltagare och funktionärer
- känner profilens betydelse samt rasens avelsmålsättningar som eftersträvas med idealprofilen, och kan således ge råd och handledning vid tolkning av resultat
- jämför hundens resultat med rasens idealprofil och publicerar hundens resultat
- ifall flera raser deltar i avelsgranskningen, kan en egen handläggare av resultat utses för varje ras
- kan vara samma person som avelsgranskaren eller ansvariga funktionären eller en assisterande person

5 Granskningsplats

Granskningens arrangör bokar en lämplig halllokal eller plan för granskningen. Granskningen bör genomföras i en lugn lokal (hall) eller på en plan. Runt området eller i dess närhet får inte finnas distraherande faktorer, så som andra hundar, människor eller speglar. Lokalen eller planen bör vara sådan att minimiavstånden för de olika granskningsmomenten uppfylls (banritning). I en halllokal får inte finnas sådana stolpar eller sikthinder som skulle hindra granskarna från att se hunden och å andra sidan hindra hunden från att fritt se händelserna på planen.

Banritning för avelsgranskning av beteende

6 Granskningsmateriel

Arrangören av granskningen ansvarar för materiel som behövs vid granskningen.

- chipavläsare + reservbatteri
- ett vanligt, långt och slätt koppel i läder som är tillräckligt slitstarkt för hundarna som granskas. Kopplet ska vara 1,8–2 meter långt och ha synliga tejpmarkeringar i handtaget och 80 cm från låset
- för granskare: bord, stolar, skrivredskap, granskningsblanketter och direktiv
- pappershanddukar, desinficeringsmedel för händer
- första hjälpen-utrustning
- stoppur
- rullmått/lasermätare, minst 6 meter
- halsband i olika storlekar med spänne, ifall de skulle behövas
- en stol för assistenten (moment 1, stolen bör vara sådan att det är enkelt att stiga upp ur den utan stöd)
- ringband för att begränsa området
- bred tejp för att fästa ringbandet samt för markering av platser (olika färger). Om granskningen genomförs utomhus görs markeringar t.ex. med märkspray
- 2 skärmar eller liknande hinder som döljer en människa
- 4 kompostgaller (till storleken sådana att hunden ryms och stå på underlaget utan besvär)
- akrylskiva/plexiglas minst 1 m x 1 m (till storleken sådant att hunden ryms och stå på underlaget utan besvär)
- sladdlös bormaskin + reservbatteri eller laddare
- blåsormar eller motsvarande
- kastrullock, diameter 23–26 cm
- hammare, handtaget har gjorts mjukare t.ex. med tejp
- en lätt lina som är lämplig för hundarna som granskas, längd 10 meter
- 2 bollar, 8–15 cm i diameter (bollen bör rymmas tryggt i hundens mun)
- bitar av frotté-/teddytyg (eller motsvarande), antalet motsvarar antalet hundar som ska granskas, samt tygslingor eller bandremсор för att fästa dessa
- 2 långrockar eller regnrockar
- 2 paraplyer (vanliga med skaft)
- 2 stora hattar med brätten
- vid behov en skylt: "Test pågår, kom inte in."

Exempelbilder på utrustning

Assistentens klädesplagg i moment 7.3.

Bollen kläs över med tyg, moment 3
Bollen kan också vara slätytd.

7 Främmande hund i granskningen

För bedömning av granskningsmoment 5 behövs utomstående hundar av olika raser. Hunden bör vara av samma kön och ungefär lika stora som hunden som testas. Hunden ska vara lugn, den får inte vara aggressiv mot främmande hundar och ska enkelt (utan överflödigt lockande) kunna kontrolleras av personen som går med den. Hunden bör förhålla sig likgiltigt till hunden som testas.

Som främmande hund kan användas en hund som deltagit i granskningen efter att hunden har genomfört sin egen granskning (t.ex. då flera raser granskas vid samma evenemang)

Ifall rasen till sin storlek är väldigt liten eller väldigt stor, varvid det kan vara svårt att hitta en hund av annan ras som är av motsvarande storlek, kan rasföreningen eftersträva att den främmande hunden alltid är av samma ras vid de olika evenemangen.

8 Informering, anmälningar och dokumentering

8.1. Anmälan om granskning till Kennelklubben

Kennelklubben meddelas om granskningen 30 dygn före evenemanget, på det sätt som anvisats av Kennelklubben. Uppgifter som meddelas är:

- vilken avelsgranskning det är fråga om, dvs. avelsgranskning av beteende och/eller exteriör
- för vilka raser är granskningen öppen
- uppgifter om arrangerande förening/föreningar
- datum

- ort
- arrangeras granskningen inomhus eller utomhus
- namn på ansvarig funktionär
- namn på avelsgranskare (och kontaktuppgifter när det är fråga om en granskare som utsetts av rasföreningen)
- namn på och kontaktuppgifter till avelsgranskaren
- namn på och kontaktuppgifter till den som registrerar granskningsresultaten
- kontaktuppgifter till arrangörens kontaktperson

8.2. Informering om granskningen till hundägare samt anmälan

Specialklubben och/eller rasföreningen informerar om granskningen till hundägare enligt sin annonseringspraxis. En hundägare, som anmäler sin hund till granskningen, bör emellertid ha möjlighet att ta del av rasens idealprofil samt direktiv om avelsgranskning av beteende innan hen gör anmälan. Därför rekommenderas det att arrangören hänvisar dem som anmäler sig till regelverket som gäller granskningar (t.ex. genom att dela länkar till Kennelklubbens webbplats).

Hundägaren ska beställa en förhandsremiss från Kennelklubbens Omakoira-tjänst till hunden som anmäls till granskningen. Remissen ska vara beställd före hundens granskning börjar.

8.3. Publicering av resultat i Kennelklubbens avelsdatasystem

Avelsgranskningens resultat publiceras i Kennelklubbens avelsdatasystem i hundens uppgifter. Hundägaren har beställt en elektronisk remiss från Omakoira-tjänsten för detta syfte. I resultatuppgifterna anges om resultatet av hundens avelsgranskning är avlagd, avbruten eller underkänd. Dessutom sparas hundens bedömningsblankett i PDF-format som bilaga till resultatet. Hundens resultat kan publiceras tidigast en timme efter att granskningen har avslutats.

8.3.1. Registrering av resultat till Kennelklubbens avelsdatasystem

Registrering av granskningsresultat till Kennelklubbens databas sker enligt direktiv som getts av Kennelklubben. Registrering av resultat kan göras av avelsgranskaren av beteende, ansvariga funktionären eller en person som specialklubben eller rasförening har utsett till detta uppdrag.

Hundens bedömningsblankett kan sparas i Kennelklubbens avelsdatasystem endast då inga namn på privatpersoner, kontaktuppgifter eller medlemsnummer syns på blanketten. I blanketten bör emellertid synas namn på avelsgranskarna samt namn på den person som granskat hundens id-märkning.

Registrering av resultat till avelsdatasystemet bör göras inom en vecka efter granskningen.

9 Rasens idealprofil och bestämning av granskningsresultat

Idealprofilen utarbetas av specialklubben och innehåller egenskaper/reaktioner som på grundval av rasstandard och rasens användningsområde är önskade (I, ideal) eller godtagbara (N, neutral), med andra ord de målsättningar som eftersträvas i rasen. I profilen definieras också de egenskaper/reaktioner som inte motsvarar rasens avelsmål. Dessa är oönskade (E) och diskvalificerade (H) egenskaper. Endast de egenskaper som saknar betydelse för avel, men av vilka man ändå önskar samla in data, kan lämnas odefinierade.

Oönskade egenskaper är sådana som eventuellt inte utesluter hunden helt och hållet från avel, men för vilka specialklubben ger en rekommendation om för val av partner. Hundar som fått omdömet diskvalificerad borde inte användas i avel, om specialklubben inte ger andra anvisningar. Med andra ord definierar specialklubben alla delmoment i idealprofilen som bedöms, med något av dessa fyra alternativ (I, N, E eller H).

När förslaget till rasens profil är färdigt bör den tillställas arbetsgruppen för avel på beteende, som lyder under avelsvetenskapliga kommittén, för kommentering. Arbetsgruppen beaktar i synnerhet de punkter i profilen som beskriver skygghet och aggressivitet. Arbetsgruppens kommentarer och förslag skickas till specialklubben eller rasföreningen.

Arbetsgruppen rekommenderar att de kommentarer som getts tas i beaktande och utnyttjas då beslut om att införa profilen tas. Egenskaper som tydligt strider mot Kennelklubbens allmänna avelsstrategi eller finsk djurskyddslag eller som är farliga för omgivningen anges dock alltid som diskvalificerade.

När specialklubben har beaktat kommentarerna den fått och fattat ett beslut om profilen, bör profilen som införs tillställas Kennelklubben. Införandedatum ska anges i profilen. Innan profilen införs kommer den ännu att inspekteras, kommenteras och slutligen godkännas som rasens officiella profil på Kennelklubben. Officiella avelsgranskningar av rasen kan arrangeras först när profilen har godkänts på Kennelklubben och när specialklubben har publicerat rasens idealprofil.

Ifall behov att göra ändringar till profilen uppstår i ett senare skede, bör ändringsförslagen tillställas arbetsgruppen för avel på beteende för kommentering. Efter eventuella kommentarer från arbetsgruppen kan den uppdaterade profilen godkännas som rasens officiella profil. Införandedatum anges i profilen.